

Zwaluwen nieuws.

Begin september is het voor de boerenzwaluwen tijd om de schuren te verlaten en om zich voor te bereiden om de lange weg naar de overwintergebieden in Afrika op te zoeken. Maar voor ze dit gaan doen moeten ze zich eerst bewust zijn van de omgeving waar ze zijn opgegroeid. Omgeving verkennen en beginnen met het opvetten om zo de lange reis te voldoen. De afgelopen week kreeg ik van diverse melders door dat er begin september nog nesten met jongen in stal of schuur aanwezig waren en verzorgd werden door hun ouders, terwijl een groot deel van de broedvogels en hun jongen al vertrokken waren naar de slaapplekken in de omgeving (vaak in riet of maisvelden).

Foto © Geert van der Meer.

03-09-2026. Boerenzwaluwen en 1 huiszwaluw rusten uit en poetsen de veren op dak in Rotsterhaule. Let op! De rechter onderste is geringd!

Boerenzwaluwen in september nog in schuren.

Even een overzichtje van de binnengekomen reacties per dag tot 13 september.

02-09. Elke dag zien we een stuk of 15 huis- en boerenzwaluwen door en boven de tuin vliegen bij ons in **Dronryp** (Henk Jukema).

03-09. Ik heb hier in **Rottum** nog twee nestjes waar de jongen in het nest worden gevoerd. Daarnaast vliegen nog meerdere vliegvlugge jongen rond die nog gevoerd worden. (Nicole Schalkx).

- Er zijn 2 paartjes die een derde leg hadden dit jaar bij ons in **Rohel**, en de laatste zijn afgelopen maandag 31 augustus (3 jongen) definitief vertrokken (Johannes en Ietske Hogenberg).

- Ik heb hier in **Bears** nog twee nesten met drie jongen elk. Denk dat er een dag of 5 tussen zit. Ze worden nog goed gevoerd. De oudsten zullen denk ik over een dag of drie/vijf wel vliegen (Joukje Elgersma).

- Sinds 29 augustus heb ik geen boerenzwaluw meer gezien hier bij mij in **Bears**, en sinds 29 augustus hoorde ik ook geen lijster meer (Jochum Rijpma).

Hier in **Ballum op Ameland** nog een nestje met jongen net uit het ei (Eveline Sinnema).

- We hebben in onze stallen hier in **Beetgumermolen** tenminste acht nestjes. De helft werd bezet door vier jongen, de andere helft door drie per nest. Dus een nieuwe aanwinst van in totaal 28 jonge zwaluwen. Geweldig! Helaas heb ik een dode volwassen zwaluw gevonden op het stro. En er zijn in totaal drie jongen dood aangetroffen. Wat we kunnen nagaan zijn ze nu, 3 september, er allemaal nog. We gaan bijhouden wanneer de eersten vertrekken. Meestal gebeurt dat in gedeeltes. Bijzonder is altijd dat er een avond is met heel veel gekwetter, een soort overleg. De dag erna is dan ineens een behoorlijk aantal vertrokken. Altijd een weemoedig moment. Je hoopt dat ze het allemaal halen die hele lange tocht (Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -Pony's in Friesland, Ineke de Groot).

- We hebben in **Koufurderrige** nog 1 nest waar al de 3e ronde in zit. Jongen groeien goed (Jan Brouwer).

-We hebben hier in **Makkum** nog nooit zoveel zwaluwen hebben gehad als dit jaar. Ook van de droogte geen last. Soms waren er wel 63 tegelijk. Ze zitten nu weer voor de laatste leg maar dat zal wel niet veel worden. De meesten zijn vertrokken (Wietske Visser).

-Bij ons rond het huis aan de Streek in **Rotsterhaule** veel boerenzwaluwen met jongen. Graag zitten ze met z'n allen op de zonnepanelen bij mijn buurman op de schuur en op het schuurtje bij ons achter huis. Het is een drukte van belang om al die jonkies van eten te voorzien (Geert en Conny van der Meer).

-Hier in **Jutrijp** nog drie nesten met jongen die gevoerd worden (Rink Groenveld).

-Wij hebben hier in **Terwispel** nog 1 nest met jongen in de veestal. De eersten kwamen hier op 10 april al terug uit Afrika (Bart Berga).

- Wij hebben hier in **Britswert** nog 1 nest met 3 jongen zitten. In de paardenstal vertoeven nog wel 40 zwaluwen (Kees en Afke Hoogland).

- Er zijn hier in **Joure** zo'n 64 jongen geboren. Een is gesneuveld tegen de ruiten. Er waren 5 paartjes die op verschillende plaatsen nesten hadden gebouwd. Nu zijn er nog 3 jonge boerenzwaluwen die al buiten omvliegen met de 2 ouden maar de meesten zijn al vertrokken. Het was hier een goed zwaluw jaar, nu is het stil, doch weldra komen de wintervogels (Karel Gildemacher en Artina Oppenhuizen).

04-09. Inmiddels zijn de jonge boerenzwaluwen hier in **Hardegarijp** uitgevlogen. Wanneer precies weten we niet, omdat we een week zijn weggeweest, maar het moet rond 31 augustus zijn geweest (Anja en Dick van Schelven).

-Op 1 mei waren de zwaluwen hier op Vlieland in **Oost-Vlieland** aan de Middenweg in de schuur. Eerst een nest met 5 jongen daarna 3 jongen en 2 niet uitgekomen eitjes. Nu 4 september zitten er nachts nog een paar in de schuur (Alie Wijbenga).

Foto © Jan Idsardi

29-07-2026. Boerenzwaluwen zoeken in Holwerd de schuur of stal weer op omdat ze daar veilig zijn.

- Hier in **Paesens** nog 1 nest, derde leg, minstens 10 dagen oud. Een ander paartje dat in mei kwam heeft maar 1 x gebroed, dat is al jaren zo (Oane Taekema).

- Betreffende de boerenzwaluwen bij ons in **Kollumerpomp** in de schuur: Ik heb 22 nesten geteld, waarvan 17 "bewoond" dit jaar. Uitgaand van 2 broedsels per nest van gemiddeld 4 eitjes, 6 stuks uitval (predatie, uit nest gevallen etc.) kom ik op 130 jonge zwaluwen. Goed resultaat toch, gezien de droogte (Menne Osinga, Kollumerpomp).

-Het was hier ook erg goed zwaluw jaar bij ons in **Gersloot**, niet eerder zoveel nesten gehad in vrije kleine stal met 13 boerenzwaluw paartjes en de huiszwaluw was dit jaar ook met meer nesten 8 paartjes. Jongen van tweede nest zijn inmiddels allemaal uitgevlogen groot deel op enkele zijn ook al vertrokken (Dennis Jetten).

05-09. Afgelopen nacht hier in **Bears** 17 vliegvlugge jongen terug in de stal gehad. Prachtig was het. Ik neem aan schuilen voor de wind (Joukje Elgersma).

-Ik heb hier in **Hitsum** nu nog 1 nest met jongen, moeten nog uitvliegen (Joki Bakkers).

07-09. Vanmorgen was er hier in de **Westhoek** geen boerenzwaluw meer in de schuur, misschien dat er vandaag nog een paar terugkomen. Het is volgens mij een goed jaar geweest voor de boerenzwaluw. We hebben in jaren niet zoveel in de schuur gehad als dit jaar (Anne G. de Vries).

-Hier in **Wijnjewoude** 3 nestjes met zwaluwen en alle 3 hebben 2 keer een nestje met jongen grootgebracht. Momenteel een drukte om de deur met heel veel vogels. In het voorjaar hebben we een halve hectare ingezaaid met een bloemenmengsel en staat het nog steeds in bloei en ook de vogels zijn er blij mee (Frans en Sonja Pool).

-Gisteren zijn de boerenzwaluwen vanuit onze paardenstal in **Jonkerslân** vertrokken. Wel zien we soms kleine groepjes boven de weilanden vliegen, maar dus niet meer in grote getalen (Cor en Heleen Achterberg).

-Wat betreft de zwaluwenzomer hier bij ons in **Holwerd**; het was duidelijk minder dan andere jaren. Minder broedsels, en ook meer dode jonge zwaluwen, soms was het hele nestje dood. Ook heb ik wel dode ouderdieren in de schuur gevonden. Het broeden is volgens mij nu voorbij, maar zo nu en dan vliegt er nog wel een zwaluw naar binnen. Ook als ik 's ochtends de schuurdeuren opendoe, rond half zeven, vliegen ze naar buiten (Jan Idsardi).

- Hier in **Wijnaldum** nog 4 nesten met jongen aanwezig in stal (Rinse en Maartje Post).

08-09. Ben gisteren wat voorbarig geweest wat betreft de boerenzwaluwen hier in de **Westhoek** in de schuur. Vanmorgen waren er nog een stuk of tien. (Anne G. de Vries).

-Zondag 6 september was de laatste dag dat ik nog 2 jonge boerenzwaluwen hier in **Haule** in de stal zag. Ik heb de katten weer toegang gegeven vanavond, kunnen ze weer muizen vangen (Douwe Visser).

-De boerenzwaluwen bij ons in **Nijemirdum** zijn vorige week vertrokken denken wij. 14 dagen geleden waren ze er nog. Wij zijn op vakantie geweest, en nu zijn ze vertrokken (Jurjen en Anneke Draaijer).

-Wij hadden bij ons in de schuur in **Vrouwenparochie** deze zomer 5 broedsels, waar volgens mij ook minimaal 2 voor de 2 de keer. 1 x vier dode jongen op de schuurvloer. Vrijdag 3 september zijn de meeste zwaluwen vertrokken, dinsdag 8 september nog 2 stuks onder dak (Rinze Dijkstra).

10-09. Vanmorgen waren er grote groepen Boerenzwaluwen actief in de **Westhoek**. Veel vliegbewegingen en rustend op de hekken en het glooiende talud van de zeedijk (Rinze Kuiken).

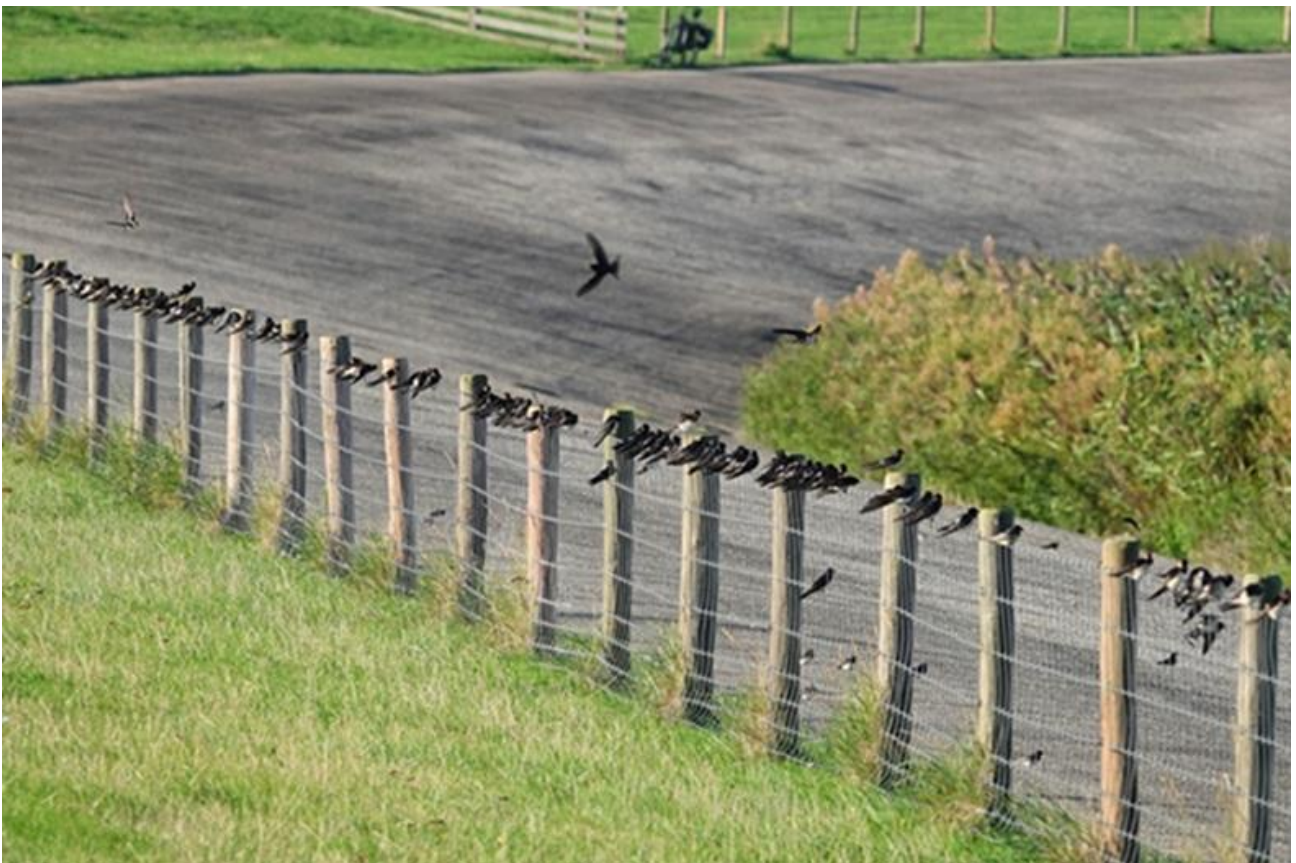

Foto © Rinze Kuiken.

10-09-2026. Zwaluwen aan het voor verzamelen op afrastering voor de wegtrek naar het zuiden.

11-09. Bij ons in **Noordwijk** (Groningen) zijn er twee paartjes die succesvol jongen heeft voortgebracht per nest 3 jongen en een tweede leg. Hoeveel jongen daaruit zijn gekomen weet ik niet omdat we toen op vakantie waren. De boerderij tegenover ons heeft ook een hele boel zwaluwen voortgebracht (Sabina Paré-van Duijvendijk).

12-09. Vandaag vlogen er bij ons in **Bears** opeens weer 2 boerenzwaluwen in de schuur. Ik meende op 29 augustus de laatsten te hebben gezien (Jochum Rijpma).

Tot zover eerst de aantekeningen van de boerenzwaluwen. Mocht U nog na 12 september nesten met jonge boerenzwaluwen in schuur of stal hebben meldt het ons dan even per mail.

Ook de datum wanneer de laatsten uit de schuur zijn vertrokken. Deze nemen we dan op in de aankomst en vertreklijst. Soms keren (vooral jonge vogels) na enkele dagen (soms meer dan 1 week) nog weer terug naar de geboorte stal. Dit overkwam ook al enkele melders in het verslagje. Deze jongen hebben nog een binding met de geboorteplek en bij wat tegenslagen (wind/regen/koude, etc.) zijn ze vaak geneigd om snel terug te keren naar de veilige plek.

14 september 2026

Jan de Jong

E.A. Borgerstraat 66

8501 NG Joure.

Email; j.d.jonglc@home.nl

06-82754279

Of 0513-414788